

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyitér 2. Telefonszám 124.
Szerkesztésért felelős:
Dr. Kiss Pál

Alapította:
DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HONFIDELIS
Fél évre 7 korona | Egy évre 12.50
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEKRE
Fél évre 14.50 | Egy évre 26.50

Mit hoz a tavasz?

Az első márciusi napok havat hoztak, talán még egy utolsó üzenetét a télnek, a mely szótlan kegyelenséggel győzte meg az idén a viágot. Fehér pehek hullnak a felhők közt átörögő gyöngy napfény alatt, a hosszú álmából ébredő tavasz még közködik a fucsukdéd téllal. Türelmetlenül nézzük az eget megjön-e napkeletről a várva várt vendég, a nagy téli el-lenség riasztója, a gyönyörű ébredés?

Elgyőzve szenvedték át ezt az emlékezetesen hideg telet a harcoló seregek, éppen úgy, mint akiket itthon tart sorsuk, a polgári küzdelem lövészárkaiban. A nagy dragságnál is nagyobb baj, a hiány, a nélkülözés harapott vasfogával az itthoni front testébe és csupán végtelen türelmünk tette lehetővé, hogy ez a front is áttörhetlennek bizonyult a támadások előtt.

Harmadik tavasza lesz ez a háborúnak, amelyből a fegyveres erők döntő nagy összecsapását és a békés megoldás lehetőségét várjuk. Harmadszor dőlnek a seregek a világtörténelem legnagyobb mérkőzésébe, harmadszor festi pirosra a harcok földjeit a vér, harmadszor tombol a megtéboiyult emberi akarat.

E harmadik tavasz méhe még adázabb harcoktól, gyilkolabb küzdelmekről terhes. A katonákra, szeretteink és csodálatunk megrendítően nagy bányájára most még

keményebb próba vár, mint az eddigi három esztendőn. És nekünk, akiket sorsunk, meg köteletségünk itthon enged, a nélkülözések elviselésében, türelmességében és a jövő minden változtatára való felkészültségben méltóknak kell lenni azokhoz, a kiket a mártíromság glóriás koszorújával fog övezni a történelem.

Hajlékaink csendjét, tűzhe-lyeink nyugalmat azok védik meg most is majd, akik meg birkózva a rettenetes téllal, az idők minden megrópláltásán keresztül kitartottak he-

lyükön. És ha ez a tavasz hozza meg a nyári napfény előtti utolsó vitart, ha a pusztulás kaszája most vágja majd végső mohósággal a legnagyobb rendeket az eleven erőkben, legyünk itthon is mind köteletségünk helyén, hogy a harcoló hősök méltóknak találják védelmüket a győzelem díjáért. Nagy tavasz jön, nagyobb, véresebb és borzalmaktól feketébb, mint amilyenek eddig voltak. És ez az új utolsó próba találjon mindenkit a helyén.

Nemet vezérkar legújabb jelentése.

Hivatalos. Érkezett este 10 órakor.

BERLIN, március 12.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadosztály:

Az igen kedvező látási viszonyok következtében a messze hordó fegyverek és repülőgépek tevékenysége az arevonai számos pontján fokozódott, az Acre területén Bongois és be Stranilog között különösen erős, az Aisae mentén pedig több szakaszban és a Champagneban élénk volt a tűz. Rippentől délre a franciák ma reggel megtámadták állásaink egy részét de visszavertük őket, az ellenség repülőinek légi támadása következtében 16 repülőgépet és 2 kötött léghajót védő tüzelésünk folytán pedig egy repülőgépet veszített

Keleti harcok:

Több ízben élénk tüzelés és előtéri tevékenység mellett még nem volt nagyobb harci esemény.

Macedón harcvonal:

Az Achrída és a Prespa tó között vonalaink előtt kisebb harcok folytak.

LUDENDORFF.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Közügyülés a városnál.

A Honvédek ügye. — A dijnokok háborus segélye, — A város hozvétele.

Élénk érdeklődés mellett zajlott ma le Makó város képviselőtestületének rendes havi közgyűlése. A közgyűlésnek csaknem legfontosabb tárgya a Honvéd vízteleníté-ése volt. Régi baj ez. Sokszor foglalkoztunk ezzel a dologgal, de csak mi s nem a város, mert különben ma nem állana ugy a dolog, hogy a Honvéden augh lehet segíteni.

A képviselőtestület a legnagyobb jóindulattal tárgyalta a dolgot s kijelentette, hogy a Honvéd ügyét most már állandóan napirenden tarja s a Honvéd valamint a makói határ elárasztása ügyében telefon feltérjezést intéz Markovicz Manó dr. táispán útján a főminiszteriális miniszterhez, s ugyancsak sürgős feltérjezést meggy a belügyminiszterium műszaki osztályához is, hogy küldjön ki sürgősen szakembereket annak megállapítása végett, hogy az aradéok s felszín feltáradásokban milyen része van az ármentesítő társulatnak s melyeknek Makó város községe olyan rémesen nagy összegekkel adózik. Bizony izasa volt annak a városi képviselőnek, aki kőbezdít hogy a-on a pénzben, amit Makó város községe évtizedek óta hiába fizet az ármentesítő társulatnak Makó összes vadvizét márvány-csatornákon lehetett volna levelezteti.

Néhéz százezreket fizet Makó községe ugy a százezreknek, mint a Körös Tiszá Maros ármentesítő társulatnak, amiért bennünket ily szépen megármentesítettek. A Honvéd víztelenítése ügyében szintén a miniszterium kiüldött szakemberei fogják megállapítani, kinek költségére történjenek a munkálatok, amelyek egyébként már folyamatba tetettek.

A Honvéd ügye egyébként nem kerül le napirendről Makó város erkölcsi köteleossége, hogy város véget vessen a derék honvédek keserűségnek.

A dijnokok háborus segélye is szóba került a mai ülésen s a képviselőtestület úgy döntött hogy kiadják a háborus segélyt a di-

nokoknak a háboru alatt fel-
emelt napi díjakat (nem szállítják
le.

Meg kell állapítanunk, hogy a
tárgyban szavazással döntöttek s
minthogy szavazat egyenlőség
volt, az elnöklő polgármester dön-
tötte el a szavazást s pedig a díj-
nokok javára, világosan dokka-
mentálva ezzel, hogy csak ragal-
mak azok melyek a polgármes-
tert erőtlen rosszakarattal, szűk
keblűséggel sőt pláne kegyetlen-
séggel vádolták.

Hírszót is vett a város. A Szabó
Pál féle hírszót vette meg a pol-
gári leányiskola mellett, minthogy
a város nagy szüksége van a vá-
rosnak, mert a polgári leányis-
kola bővítése ugyasintén az is
kolák koncentrációja miatt is
szüksége van alkalmas telekre. A
ház ára minthogy 900 négyzetméter
területen fekszik 38000 koronáért
nem mondható drágának, az igaz,
hogy a háboru előtt 28000 koro-
náért kínálták a városnak, de hát
márunk a jó gondolat mindig ké-
szen érkezik.

A fogyasztási előhivatal ügy-
kezelésének megvívására is
bizottságot küldtek ki Dózsa Fe-
renc dr. elnöklése alatt. A bizottsá-
g munkájában a polgármester
is részt fog venni s ezzel ez az
ügy is végre elintéződik.

A határozati felmentést vélemény-
nyesésre tudvalegőleg Csorba Ja-
nos városi képviselő indítványára
aki a közérdekű "közérdekű" indít-
ványt is tett (mint például a
létiáras feltétele a hivatalnok-
nak) a képviselő testület egy bi-
zottságot küldött ki, amelynek
tagja volt maga az indítványozó
is. Ezt a „his” bizottságot a tör-
vényalkotás perere mint törvény-
be ötközött egyszerűen megemlé-
sítette, mert a felmentés vélemé-
nyezése egyes egyedül a polgár-
mester díjazásának joga akár
tetszik ez egyenlő város atya-
nak akár nem. Ezt a határozat-
ot kellett ma tudomásul venni a
képviselőtestületnek akár tetszett
akár nem.

As Acsey botrányos közleke-
dési viszonyai is foglalkoztatták a
képviselőtestületet, amely egy-
hangúlag elfogadta a polgármes-
ter azon indítványát, hogy áir az
Acsey igazgatójához, hogy legá-
lább 2 személykocsival többet já-
rasson a így segitsen a közleke-
dési viszonyoknál.

A dalárdát segély iránti kérvé-
nyével, minthogy a dalárda nem
működik, elutasították, ellenben
50 koronás évi segélyt szavaztak
meg az ifjú vakok segédei tan-
intézetének. Több apróbb tárgy
tárgyalása után a közgyűlés vé-
ge ért.

Laphajtogató asszony
févőtetik a Makói Füg-
getlen Ujság nyomdájá-
ban.

A politikai helyzet

Mint a derült égből lecsapó
villám, úgy érte a nemzeti
munkapártot az a hír, hogy a
király Andrásy Gyula grófot
csüörtökön este kihallgatáson
fogadta, sőt a saját automo-
bilját küldte érte. A hirt maga
Tisza István vitte el a munka-
párti körbe főként azért, hogy
mindjárt megnyugtatóssal is
szolgálhasson. Nagynagu ki-
jelentései azonban nem igen
érték el céljukat, úgy, hogy
ma a politikai körökben álta-
lános az a meggyőződés
uralkodik, hogy a kormány-
válság, amelyről az utóbbi
időben azt hitték, hogy meg-
szűnt, hajtott csak lappangott,
megint aktuálisává vált.

A munkapárton ugyanis el-
felejtették azt, hogy azok az
okok, amelyek Tisza István
gróf állását megingatták, ma
is tennálának. Tisza ugyan
igyekezett az állását megerősí-
teni azzal, hogy az utóbbi
időben mindenben engedett
az osztrák kormány követelé-
seinek, amiből természetesen
az országra nézve rendkívül

hátrányos helyzet kerekedett,
mindazonáltal nem tudta meg-
nyerni azt a szilárd állást és
bizalmat, amely után annyira
csükedett. Makacssága merev-
sége, erősen reakciós mivolta
mind ez ideig megakadályozta
azt, hogy a magyar belső po-
litikai élet meghiggadjon és
megszilárduljon, pedig az új
király trónralépése óta ez a cél
van kitűzve úgy Ausztriában,
mint Magyarországon.

De ha ez a cél, akkor ter-
mészetesen előtérbe kellett
jőnie a koncentrációs kabinet
eszméjének és állíthatjuk, hogy
ez erősen előtérben is van.
Tisza István gróf azonban min-
dent elkövet, hogy annak ki-
alakulását meggátolja, de ha
esetleg (ami nagyon kétes)
sikerülne is neki most a kon-
centrációs kabinet létrejövete-
lét megakadályozni, ezzel a
válság nem szűnne meg, ha-
nem tovább lappangana. To-
vább terjedne, úgy, hogy Tisza
csakhamar azt venné észre,
hogy egy újabb válsággal kell
megszánni; hiszen voltaképpen
ez az állapot van már több
mint hat hónap óta. Állíthatjuk,
hogy Tiszának helyzete e két
hónap óta nem egyéb vergő-
désnél, a melynek mihamarább
bukás lesz a vége.

A háboru hirei.

BUDAPEST, március 12.

Keceli harcér :

Lényeges esemény nem történt.

Olasz hadseregét :

Olaszok a Karsz fensíkot időakint erősebb ágyu
és akna tűz alatt tartották, ma reggel Konstanjev-
nica előtt visszavertük ellenség támadását, repülő-
ink Pavma előtti telepeket bombázták.

Délkeleti hadseregét :

Buzó mellett Bezattól huszonöt kilométernyire
délre járőreink szétugrasztottak egy ellenséges
osztagot.

Hőfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Viz alatt a ma- kói határ nagy része.

Allítólag bűnös kezek át-
vagták a szárazér töltését
— Sürgős jelentés a mi-
niszterhez.

A makói határt nagy veszede-
lem fenyegeti. A minduntalan fel-
fakadó talajvizek amúgy is ál-
landóan víz alatt tartották a ha-
tár egy részét, de az idei teljeren
abnormális időjárás a Maros vizét
ugyisintén a szárazérre annyira
megduzzasztotta, hogy a tularadó
vis nem egy helyütt kilépett
medréből és elöntötte a partmenti
földeket.

Megdöbbentő azonban az a je-
lentés, amely ma érkezett a vá-
rosra, amely szerint bűnös
kezek ártották volna a szárazér
töltését ezek következtében Ge-
nesht Gicsiba általában a Szá-
razér mentén elterülő határ részek
vis alá kerültek.

A közös hír több mint 16000
hold elárasztásáról beszél ha nem
is így nagy terület, de megkö-
zelítőleg körülbelül 8—10000 hold
elárasztásáról van szó, ami esek-
ben a szörnyűséges napokban
nemcsak egyesek, de az ország-
nak is óriási kára.

Apátfelva alatt meg különösen
nagy a kár, mert ott annyira ósz-
sétorlódtott a Maros jége, hogy a
katonaság volt kénytelen robban-
tásokat végezni. Minthogy azon-
ban a jég nagyon puha a robban-
tások nem jártak a kívánt ered-
ménnyel s a fehér háson túl
az egész határ már elvan áraszt-
va.

A fenyegető helyzetről nyom-
ban jelentést tettek a miniszter-
nek s attól várják, hogy sürgősen
segítsen, mert különben az ára-
dás terjedésével Makó egész ha-
tára víz alá kerülhet, ami mérhe-
tetlen kár lenne, Makóra és az or-
szágra általában.

Mikor a püspök nem téved

Borján János gör. kath. lel-
kész esetéhez

Laptársunk a Makói Ujság
vasárnapi számában, „Ha a
püspök téved” címen olyan
közleményt közölt, a mely
szerint a makói gör. kath.
egyház lelkészét egyszerűen
állásától megfosztották s he-
lyébe már ki is nevezték
utódját.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságú
kapitálélagos

Féltisztelendő Beros János a makói gör. kath. egyház érdemes esperese ez ügyben munkatársunknak a következőket mondotta:

Borlán János gör. kath. lelkész hosszas betegsége folytán lelkészi működését egyáltalában nem folytathatja s ezért a püspök ur makói állását felcseréli egy nyugalmasabb csendes vidéki parókia plébánosi állásával, ami tekintettel Borlán betegsége, csak előnyös lehet a betegeskedő lelkészre.

Arról, hogy Borlánt állásától megfosztották volna, már csak azért sem lehet szó, mert hiszen legyelemi eljárás sem volt ellene indítva. Már pedig legyelemi eljárás nélkül valakit, pláne papot, állásától elmozdítani nem lehet.

Az úgy jelenleg a püspök-mél van, aki legközelebb intézkedni fog, hogy Borlán János olyan helyre kerüljön s pedig egy parochia élére, ahol a sokat betegeskedő lelkész esetleg visszanyerheti egészségét.

A püspök tehát nem tévedett, még kevésbé akart állásától megfosztani egy régóta működő lelkészt.

NAPI HIREK

Akiknek hozzátartozói **Szjetensk G. Transbajka Ruszta** cím alatt vannak orosz hadifogságban, jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalában.

A rendőrségről. A rendőrségnél egy zsebkezdőbe kötve talált pénz és egy csuka garaboly **Christofik** gazdájánál, tulajdonosa átveheti. — Elvessett **Schuster János**né nevére kiállított kenyérfegy, egy drb xold bőrből készült ridikül egy kis pénztárcával s 2 drb 2 kor. bankjeggyel együtt, megélt a rendőrséghez hozza be.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: **Varga József** Madarász Lidiával. Elhaltak: **Szatmári János** 83 éves, **Sonkovics Lászlóné** Preisler Margit 26 éves, **Ösv. Ravasz Ferencné** Paku Anna 72 éves.

Az utolsó felvonás. **Henny Porten** a kitaláló misztikus egyik legkitalálóbb alkotása „az utolsó felvonás” című szenzációs hatású mesedramának főszerepe. Mely remekművel van megírva és a nagy sikerű dráma s mely realizálisan van megírva. Igaz gyönyörűséget fog szerzeni mindazoknak, akik végig végig nézik némi ezt a magyarság drámát, mely kitaláló kitaláló művészetében kerül majd bemutatásra.

Hirdetéseket felvételnek.

REGÉNY

125. fejezet.

(3506)

Croszlán és bika!

Vajjon ki lehet? Midőn őt még egyszer kereste tekintetével, már nem látta többé.

Megfordulva ellentelét kereste, de az is elhúzódt. Az ismeretlen szépség által rögtönzött jelenet még inkább fellelkesítette a közhírséget. Hogy egyszer már vége legyen a rivalgásnak, **Pátsy Mihály** még egyszer meghajította magát a közhírség felé és gyorsan visszahúzódt.

Az öltözékben **Mária** fogadta. Örömkönyvek között berült nyakába és felkiáltott:

— Hát adok az istennek, hogy így végsődött!

— Ha hivatásos birkozó lennék, örülök ennek a sikernek! válaszolt **Misi**. A közhírség tapasa azonban engem nem lelkesít, de örülök annak a négysszáz franknak, amit a mai estére, mint a cártúra bika legyőzője kapok. Ha nem ezért még ennél is többre becsülöm ezt a babérkoszorút.

— Kitalálod?

— Egy angyaltól, mert csak is így nevezhetem azt az ismeretlent, aki adta.

— Tehát szép?

— Oh **Mária**, nálánál szebbet még nem láttam!

136. fejezet.

A milliomes leánya.

Az a széke leány, aki a birkozás győztesét a babérkoszorúval kitalálta, **Miss Helén Seward** volt, egy többesörös milliomes leánya, ki papájával néhány nap előtt érkezett meg Amerikából s itt néhány napi pihenőt tartott.

(Folyt. köv.)

Száraz és egészséges

kakerica szár

és egészséges tápharmanyrépa eladó bevonulás mellett Földszék állandós mellett

14-15 éves gyermekek lapkiberedések felvételnek a kiadóban

Magyarország adandó

Magyarország adandó 10 hold bereföld Gacsabán. Értkezni lehet:

Károlyi úttal. Iskola u 25

Eladó 2000 darab szép lapkiberedések **Katujá Imrén** nével, **Véradó u 87.**

Eladó ház.

Pacsirta u 5a szám alatti házam, szabadkézből örökáron eladó. Értkezni lehet;

Martonosi György

tulajdonossal a fenti szám alatt.

KUKORICA és ÁRPA termelésre FÖLD használatra KIADÓ

Igaz Ferencz

Kálvária u 98 szám alatti lakosnál. Ugyanett **HEREFÖLD** nyári használatra kiadó.

Özv. Szabó Pálné

eladja szabadkézből a Kálvin u 2a számú HÁZAT több mint 900 négyzetméter területtel. Ugyanott 1 új emeletes, eiszropu állás palota, falozott deszkák, sz. és kőműves szerelmek vannak eladva

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy mindenféle kősz

BUTORT

javításra és kapható, valamint csak butorok átvételére és átadásra

Özv. Vári Józsefné

Mező, Vasvári u 16 szám alatt.

Ertesítés.

Fogorvosok, hidak, egész fogorvosok, számpórák nélkül, aranyból, platínából

fogtömések

ezt az amalgamból és a fog színevél azonos porcellánból. Fogtömések eltávolítását, fogak fehérítését és hibás fogorvosok eltávolítását elvállalom. 23 éves fogorvosi gyakorlatom alatt Budapesten és vidéken is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szakudásomat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

Szavess György

Magyarországi fogorvos, Ujváros, Böhm-féle ház, Makó.

Makói Uranio Színház

Telefon szám: 181

Keddén, március 13 án,

A harmadik felvonás

Dráma 3 felvonásban.

A főszereplő **HENNY PORTEN**

Albert mint **Talarsó Vigjáték.**

Katonák őrmesterétől letélt a jegy felét szétük, kivéve vasárnap este

Kukorica föld

teljes művelésre kádó. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó föld.

A Bánomban levő, 1100 négyzetméter területű hegyvidéki földem, amely kiválóan alkalmas, egy része a Tompa útra is, örökáron ELADÓ. Értkezni lehet a tulajdonossal

Kocsis Károly

Kálvária u 7 szám a.

Eladó egy hasas telen dái tanya 10. sz. alatt **Nagy Jánosnál.**

Marhabört,

Marhabört, juktört, nyújtört, Marhabört, szibebört és mindenféle börtök és gyújtört a legmagasabb napi árban veszek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc u 48 szám. Pácska börtörök mellett.

Eladó

Száraz épartnál Csórásan Inyói Pater féle földből

négy köbös föld, örökáron eladó.

A föld Todor János szomszédságában van. Értkezni lehet: Makó, Iskolai u. 4 u szám alatt V. kerület

Nagy Jánosnál

A Makói Önkormányzat Egy-
let mint arborétumot, (Fenyves-
utca, azaz a lakóházak möl-
ött) újonnan megnyit

zálogintézte

a legbiztosabb kamattal és
legelőnyösebb feltételek mellett
kölcsönökkel ad
ékszerekre, arany és ezüst-
műveletekre, értékpapírokra,
szavazatokra
és egyéb ingóságokra.

Akárkétlaki osztályos kölcsön-
öket is nyújt előnyös kamattal
és fizetési feltételek mellett
ingatlanokra, vállalkozásokra és köte-
lezvényekre.

Hivatalban órán a. e. 9-12-ig
és a. u. 3-5-ig.

Egy 14-15 éves
leány fizetéssel

felvétetik a
„Makói Függelék Ujság”
nyomdájában.

Két butorozott szoba,
azonnal késző.

Cím a kiadóhivatalban.

POOR ENDRE
gyógyászorvosné kapható Makón

VILMA-CREM
gyorsan és biztonságos hátsó
talpatlan sasz: szappán, má-
folt, arc-, késvörösség és más
szépség bűntudatosságában.

Vilma hajpor, Vilma-
szappán és hajfűző

Ára: Vilma-crem 1 korona,
Vilma-hajpor 1 korona, Vilma-
szappán 70 fill, Hajfűző 1 k.
Ezen pipaszemek több kiskeresked-
ésboltban is kaphatók.

Rakay Ferenc
tudatja, hogy újsa állandóan arnoka-
mentes

heremagot
lehet kapni, egy kispingben, mint
egyben.
Értekezni lehet Vársch utcai van
dégőjében,

Házeldás.
A Deák Ferenc utca 58. számú
Baranyi félsz ház földi fele
rése esetleg egésszében eladó.
Értekezni lehet Uri utca 36. sz.

**Jó házból való
fiu tanulónak
felvétetik a**

Disztinguált válat.

KISS KÁROLY
disztinguált vállalkozó.

Makó Pótló

Temetési rendszert a leggyorsabb
a legpompásabb körítéssel és
jutácys szavazatok, Ravat-
pompas elrendezés! Érc és fém-
művelet!

Gyász esetekben tessék teljes bizalom-
mal a vállalkozóhoz fordulni.

Pontban Részvételi's.

**Makói Függel-
ék Ujság
nyomdájában**

Lapkiadóink felvételnek a
kiadóhivatalban.

Makói Függelék Ujság

nyomdai műintézte

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefonszám 124.